

Świąt białych, pachnących choinką, skrzypiących śniegiem pod butami, spędzonych w ciepłej, rodzinnej atmosferze, pełnych miłych prezentów. Świąt dających radość i odpoczynek, oraz nadzieję na Nowy Rok, żeby był jeszcze lepszy niż ten, co właśnie mija
Życzą Wójt i Rada Gminy Koźminek

INWESTYCJE GMINNE W ROKU 2005

Gmina Koźminek w minionym roku:

Zakończyła inwestycje drogowe w miejscowościach: Józefina – Kol. Dębe odcinek o dł. 2754 m, koszt wykonania inwestycji 427 tys. zł, Młynisko odcinek o dł. 670 m, koszt inwestycji 103 tys. zł. Powyższe inwestycje drogowe zostały wykonane dzięki pozyskaniu środków z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

Wykonała kompleksową budowę dróg osiedlowych w Koźminku tj. ulic Różanej, Wierzbowej oraz Miodowej o łącznej długości 918,41 m i wartości 991.763,05 zł. Inwestycje zrealizowano dzięki pozyskaniu 85 % środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach ZPORR.

Dokonała powierzchniowego utrwalenia dróg w miejscowości Dębsko: pierwsza droga o dł. 730 m, koszt inwestycji 17 tys. zł, druga droga o dł. 1150 m, koszt wykonania inwestycji 28 tys. zł.

Dzięki współpracy z Powiatem Kaliskim (który przekazał materiał, a wykonanie prac Gmina) położono 200 mb chodnika w miejscowości Nowy Nakwasin, wartość inwestycji 25 tys. zł oraz 200 mb chodnika w miejscowości Koźminek (ulica Mielęckiego), wartość inwestycji 26 tys. zł.

Wymieniła wszystkie stare znaki drogowe w Koźminku na nowe.

Rozpoczęła modernizację oczyszczalni ścieków w Koźminku, koszt inwestycji 1.950.752,44 zł. Gmina zamierza sfinansować realizację w/w inwestycji pożyczką z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Po zakończeniu inwestycji 40% pożyczek zostanie umorzonych Inwestycja będzie realizowana przez okres dwóch lat.

Rozbudowała stację uzdatniania wody w Moskurni, koszt realizacji inwestycji 378.852,57 zł.

GOŚCIE Z UKRAINY W GMINIE KOŹMINEK

W dniach 24 – 27 listopada 2005 roku na terenie naszej gminy przebywała Delegacja z zaprzyjaźnionego Powiatu Biereżańskiego na Ukrainie. Delegacja przybyła na zaproszenie Wójta i Rady Gminy Koźminek. Wcześniej na Ukrainie w miesiącu sierpniu przebywała delegacja z gminy Koźminek.

Delegacja Ukraińska w Urzędzie Gminy w Koźminku
Fot. M. Kaczmarek

W skład delegacji ukraińskiej weszli: Kryvko Volodymyr Zastępca Szefa Powiatu, Uruska Nadiya z Wydziału Organizacyjnego, Hromosyak Nadiya Kierownik Działu, Romanyshyn Igor kierujący sprawami Rady, Besaha Iryna Konsultant Organizacji Wydziałów, Manyuk Kataryna Kierownik Wydziału Oświaty, Yatsyk Mariya księgowy, Lyushnyak Volodymyr ksiądz, Fanho Halyna Przewodniczący Wiejskiej Rady, Solonynka Mariya księgowy Rady, Brailovska Zinaida Naczelnik Rejonowy,

Oliynyk Halyna Metodyk, Klymkovych Roman ksiądz, Kuziv Liudmyla nauczyciel.

Goście z Ukrainy obejrżeli zbiornik retencyjny w Murowańcu, stację uzdatniania wody w Pietrzykowie oraz nowe drogi osiedlowe wybudowane na osiedlu w Koźminku.

Delegacji z Ukrainy pokazano również Gimnazjum i Szkołę Podstawową w Koźminku, Piekarnię GS w Koźminku, Firmę „Rolmax” Jerzego Wałęsy oraz gospodarstwa ogrodnicze Stanisława Trawnika z Pietrzykowa i Andrzeja Janiaka z Koźminka.

W sobotę delegacja pojechała na wycieczkę do Sanktuarium Maryjnego w Licheniu, a w niedzielę goście uczestniczyli w mszy świętej odprawianej wspólnie przez księży polskich i ukraińskich w kościele parafialnym w Koźminku.

Członkowie delegacji skorzystali z gościny w domach mieszkańców naszej gminy rodzin: Miklasów, Pawlaczyków, Jasków, Warszewskich, Trzebińskich – z Koźminka, Wypyszyńskich z Gaci Kaliskiej, Drozdowskich z Dębska, Szmajdzińskich ze Starego Nakwasina, Jędrzejaków i Owczarków z Nowego Nakwasina.

Celem wizyty było rozpoznanie możliwości nawiązania kontaktów w dziedzinie oświaty, kultury oraz współpracy gospodarczej.

UDZIAŁ GMINY KOŹMINEK W FESTYNIE RODZINNYM PT: „GRUNT TO RODZINKA”

W dniu 24 września 2005 roku Gmina Koźminek wystawiła swoje stoisko promocyjne na festynie rodzinnym zorganizowanym przez „Kawęczyńskie Towarzystwo Rozwoju”. Stowarzyszenie złożyło wnioski w ramach otwartego konkursu ofert pt: „Wielkopolskie Dni Rodziny” na realizację którego otrzymało dotację od Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

W ramach projektu Stowarzyszenie przewidziało dwudniowy festyn rodzinny w dniach 24-25.09.2005 r. zorganizowany na skalę województwa wielkopolskiego pod nazwą „Grunt to rodzinka”. Adresatami projektu były rodziny z terenu całej Wielkopolski, a miejscem realizacji teren przy Urzędzie Gminy w Kawęczynie.

Na stoisku naszej gminy można było obejrzeć prace osób niepełnosprawnych z Warsztatu Terapii Zajęciowej w Koźminku o których mówił kierownik WTZ pan Mariusz Dembicki. Ponadto na stoisku rozdawano foldery promocyjne gminy, gadżety promocyjne oraz ostatnie wydanie „Informatora Koźmineckiego”. Oprócz kierownika WTZ nasze stoisko obsługiwały Agnieszka Zaremba (kierownik GOPS w Koźminku), Karolina Kaźmierczak, Małgorzata Matczak oraz Mariusz Kaczmarek (inspektor ds. promocji).

Celem projektu było promowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej i wielopokoleniowej poprzez kształtowanie poczucia więzi rodzinnej, pokazywanie walorów rodziny wieloosobowej, propagowanie aktywnego, rodzinnego spędzania czasu wolnego czy też kultywowanie zwyczajów, tradycji i obrzędów ludowych.

Odbyło się wiele konkursów i atrakcji min: rowerowa sztafeta rodzinna, mecz piłki nożnej - dzieci kontra rodzice, ognisko z pieczeniem kartofli i smażeniem

Stoisko promocyjne gminy na festynie
Fot. M. Kaczmarek

kielbasek, przejazd bryczkami, zabawa taneczna, wywiad z seniorami rodzin, konkurs rysunkowy dla dzieci oraz wspólna biesiada przy piosence.

Wśród uczestników konkursów i zabaw rozlosowano nagrody: rower górski, radioodbiornik, frytkownicę, parasole, zegarki, skakanki, gry planszowe oraz drobne upominki.

Ponadto wszyscy uczestnicy festynu mogli skorzystać z bezpłatnych stoisk gastronomicznych z potrawami ziemniaczanymi m.in. kartoflanką, żurkiem z okrasą, napić się gorącej kawy i herbaty oraz skosztować słodkich pączków.

Wśród obecnych panowała bardzo miła atmosfera, szczególnie zadowolone wydawały się dzieci uczestniczące w konkursach i z zaciekawieniem oglądające stoiska promocyjne gmin.

Należy pochwalić organizatorów za dobrze przygotowany festyn rodzinny na którym można było mile spędzić czas.

ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI W KOŹMINKU

11 listopada Polska obchodziła 87 rocznicę odzyskania niepodległości.

Po długich i ponurych latach niewoli nasze państwo znów zaistniało na mapach Europy i świata. Rocznicowe obchody święta odbywały się w całym kraju, także w Koźminku.

Uroczystość rozpoczęła msza święta w intencji ojczyzny, odprawiona w kościele parafialnym w Koźminku. Po zakończeniu nabożeństwa, wszyscy jego uczestnicy wraz z pocztami sztandarowymi i księdzem proboszczem udali się pod pomnik. Wójt wspólnie z Przewodniczącym Rady Gminy oraz Radną złożył wiązkę kwiatów w imieniu władz gminy. Wieńce złożyły też delegacje ze szkół i ochotniczej straży pożarnej. Następnie głos zabrał wójt gminy i w swoim wystąpieniu przypomniał zebranym to historyczne odzyskania niepodległości przez Polskę.

Wójt z Przewodniczącym Rady Gminy Józefem Brylą oraz Radną Stanisławą Warszawską przed pomnikiem
Fot. M. Kaczmarek

Po przemówieniu odbyła się dalsza część uroczystości, prowadzona przez Mirosława Bruzia. Występy artystyczne rozpoczęły dzieci ze Szkoły Podstawowej w Moskurni, przygotowane przez Kamilę Raźniewską. Na szczególną uwagę zasłużyła ciekawa scenografia ich występu, symbolizująca poległych w czasie powstań narodowych i I wojny światowej. Równie ciekawie i atrakcyjnie zaprezentowała się uczennica Szkoły Podstawowej w Koźminku, Joanna Jaśkiewicz. Wykonała ona wiązankę pieśni patriotycznych, nawiązujących do obchodzonego święta. Solistce akompaniowała gminna orkiestra dęta, która występowała również podczas nabożeństwa. Po zakończeniu części artystycznej, wójt gminy podziękował wszystkim przybyłym za wzięcie udziału w uroczystości, a także podziękował tym, którzy uświetnili ceremonię: gminnej orkiestrze dętej, młodym artystom i harcerzom pełniącym wartę przy pomniku oraz delegacjom OSP i szkół.

Autor: N. Sobczak

WYSTAWA W DOMU KULTURY W KOŹMINKU

Dom Kultury w Koźminku zorganizował 3 października 2005 roku, wernisaż wystawy prac plastycznych osób chorych psychicznie. Współorganizatorami wystawy były: Centrum Kultury „ZAMEK” w Poznaniu i Stowarzyszenie Osób i Rodzin na Rzecz Zdrowia Psychicznego „Zrozumieć i Pomóc” w Poznaniu. Autorami prac prezentowanych na wystawie, byli pacjenci i pensjonariusze szpitali psychiatrycznych, działających na terenie województwa wielkopolskiego. Publiczność w Koźminku mogła obejrzeć blisko pięćdziesiąt prac, wykonanych różnymi technikami plastycznymi. Oprócz obrazów olejnych i akwareli były też obrazy malowane na szkle i tkane.

Stowarzyszenie „Zrozumieć i Pomóc” pokazuje twórczość osób chorych psychicznie, we wszystkich miejscowościach naszego województwa, będących siedzibami szpitali psychiatrycznych. Celem organizatorów jest pokazanie wystawy szerokiemu gronu odbiorców: w

galeriach, domach kultury, bibliotekach. Najistotniejszą rzeczą w projekcie jest sama integracja środowiska osób zdrowych z osobami chorymi psychicznie, gdyż ten rodzaj niepełnosprawności jest narażony na szczególny rodzaj społecznej dyskryminacji.

Widzowie oglądający wystawę mogli się przekonać, że są to dzieła osób o wyjątkowej wrażliwości, utalentowanych artystycznie. Chorzy psychicznie, poprzez swoją twórczość, komunikują się ze światem ludzi zdrowych. Poza tym, ich działanie artystyczne ma również ogromną funkcję terapeutyczną.

Autor: N. Sobczak

DZIEŃ SENIORA W KOŹMINKU

W dniu 10 listopada 2005 roku, na sali OSP w Koźminku Gminne Koło Emerytów i Rencistów zorganizowało wspólnie z Urzędem Gminy Dzień Seniora.

Na spotkanie przybyło około 70 emerytów i rencistów z terenu naszej gminy, których powitała pani Jadwiga Pingot - Przewodnicząca Gminnego Koła Emerytów i Rencistów. Następnie najlepsze życzenia złożył wszystkim obecnym paniom i panom Wójt Gminy Koźminek. Jak co roku wręczono również kwiaty osobom, które ukończyły 80 lat.

Nasi seniorzy spędzili miłe chwile przy stole na którym znalazły się: ciepły posiłek oraz ciasto i herbata.

Wójt Gminy Koźminek i pani Jadwiga Pingot wręczają kwiaty pani Marii Płóciennik, która ukończyła 80 lat.
Fot. M. Kaczmarek

PRZYSZŁOROCZNE PLANY ZAGRANICZNE ZMW W BOGDANOWIE

Środowiskowy Klub Młodzieżowy ZMW w Bogdanowie działa już 5 lat. Działalność w obecnej formie przynosi wiele korzyści młodzieży i dzieciom skupionym wokół klubu i naszej organizacji.

Tylko w tym roku 11 osób wyjechało na 6 miesięcy do Anglii 1 osoba do Szwajcarii. Jesteśmy bardzo zainteresowani rozwojem współpracy i wymiany młodzieży

w ramach różnych projektów i wolontariatu. Bardzo dobrze układa się wymiana młodzieży z klubami z Niemiec.

Mamy już kolejny zaprzyjaźniony klub młodzieżowy z miejscowości Kassel w Północnej Branderburgii. Na podstawie wstępnych uzgodnień młodzież z Bogdanowa na przełomie czerwca i lipca 2006 roku (ok. 16 osób) będzie przebywała 7 dni w Niemczech, natomiast podobna grupa młodzieży z Niemiec przyjedzie do Bogdanowa w październiku 2006 roku. Dokładne ustalenia zapadną 15-18 grudnia 2005 roku w czasie naszej wizyty w Brandenburgii.

Ostatnio w listopadzie młodzież z Bogdanowa zajęła I miejsce podczas VIII Rajdu ZMW w Karkonoszach w miejscowości Sosnówka, jest to drugie zwycięstwo naszej grupy w ciągu 5 edycji rajdu Karkonoskiego organizowanego przez Zarząd Wojewódzki ZMW w Poznaniu a średnio w ciągu 3 dni jest do przejścia szlakami po górach ok. 25 km i wykazanie się znajomością zasad poruszania się w górach.

W naszej działalności nie zapominamy także o dzieciach organizując dla nich półkolonie i wypoczynek podczas ferii zimowych.

Autor: D. Zgarda

WYRÓŻNIENIE DLA ZESPOŁU „SŁONECZKA”

9 listopada 2005 roku w kaliskim Ratuszu miało miejsce wręczenie dyplomu i złotego medalu zespołowi tanecznemu „Słoneczka” z Koźminka za zwycięstwo w V Prezentacjach Kultury Wielkopolski.

Zespół ze swoją instruktorką Małgorzatą Nawrocką wziął udział w zorganizowanym po raz piąty przez Centrum Kultury i Sztuki w Lesznie festiwalu pod nazwą „Prezentacje Kultury Wielkopolskiej”. Impreza odbyła się w pierwszy czerwcowy weekend w Śremie do którego zawiąły najlepsze amatorskie zespoły artystyczne z 8 powiatów: kaliskiego, ostrowskiego, pilskiego, pleszewskiego, szamotulskiego, śremskiego, wrzesińskiego i złotowskiego.

Za najlepsze widowisko jury uznało wtedy prezentacje powiatu kaliskiego, drugie miejsce zajął powiat pleszewski, trzecie powiat ostrowski, a wyróżnienie otrzymał powiat szamotulski.

NOWA LINIA SORTUJĄCA GRUPY „KALSAD”

Kaliskie Zrzeszenie Producentów Owoców i Warzyw „KALSAD” od grudnia uruchamia nową linię sortującą do owoców. Maszyna została umieszczona w gospodarstwie Roberta i Wioletty Trawników w Pietrzykowie. Nowoczesna linia sortująca wraz z rozładunkiem wodnym stworzy możliwość szybkiego i profesjonalnego przygotowania owoców do sprzedaży. Przyczyni się to do przygotowania jednolitych partii owoców spełniających wymagania każdego odbiorcy. Grupa producentów „KALSAD” ma zamiar także skupować owoce z okolicy aby usprawnić dotychczasową sprzedaż okolicznych sadowników.

Dzięki powstaniu centrum sortowania owoców powstanie kilkanaście nowych miejsc pracy.

Autor: B. Drobnik

WIZYTA W GMINIE KOŹMINEK W RAMACH PROGRAMU SOKRATES COMENIUS

W dniach od 19 – 23 listopada 2005 roku w ramach projektu Sokrates Comenius do Szkoły Podstawowej w Koźminku przybyły dwie delegacje: belgijska z zaprzyjaźnionej gminy Lobbes, w jej skład weszli: dr Denis Rennauld (dyrektor szkoły w gminie Lobbes), Carole Carlier (nauczyciel z Lobbes), Ehristel De Bulle (Sekretarz ds. Szkolnictwa Gminy Lobbes) oraz delegacja grecka z miasta Adendro w składzie: dr Diamantis Charisiadis, Nestor Gkantzos (nauczyciel wychowania fizycznego) oraz jego żona Aggelika Ladopoulou.

Zagraniczne delegacje w Urzędzie Gminy Koźminek
Fot. M. Kaczmarek

Jest to pierwsza wizyta robocza mającą na celu omówienie założeń projektu Sokrates Comenius oraz stworzenie planów dalszej współpracy.

Goście spotkali się z wójtem gminy, zwiedzili obiekty szkolne, obserwowali lekcje prowadzone przez nauczycieli Szkoły Podstawowej, uczestniczyli w spotkaniu Rady Pedagogicznej.

Gościom pokazano również okolice Koźminka a także Kalisz i Gołuchów.

DOTACJA DLA DOMU KULTURY W KOŹMINKU

Dom Kultury w Koźminku otrzymał w listopadzie z Ministerstwa Kultury, dotację celową w wysokości 6 800 zł, na zakup nowych książek. Ministerstwo realizuje w ten sposób program: „Poprawa jakości i dostępności zbiorów w bibliotekach publicznych”. Program ten istnieje od 2000 roku, i w znaczący już sposób przyczynił się do uzupełnienia naszego księgozbioru o nowości wydawnicze.

Zakupiliśmy książki z wielu dziedzin nauki oraz z literatury pięknej. Zgodnie z sugestią ministerstwa oraz z potrzebami naszych czytelników, większą część nowości stanowi literatura naukowa i popularnonaukowa. Taka struktura zakupu związana jest z rosnącą ciągle liczbą studentów. Ale także wymogi współczesnego życia są takie, aby ciągle przyswajać nową wiedzę i nowe umiejętności. Bez tego jest coraz trudniej żyć w dzisiejszym świecie.

Szczególnie polecamy książki:

1. *Jak czytać malarstwo* – Patrick de Rynck,
2. *Poszukiwanie przodków. Genealogia dla każdego* – Małgorzata Nowaczyk,
3. *Wczesne czytanie* – Pam Schiller,
4. *Koniec człowieka* – Francis Fukuyama,
5. *Autobiografia* – Jan Paweł II,
6. *Pamięć i tożsamość* – Jan Paweł II,

Proponujemy również interesujące powieści:

1. *Kod Edy Vinci* – A.R. Roberta: humorystycznie napisany pastisz *Kodu Leonarda da Vinci*,
2. *Pokalenie* – Piotra Czerwińskiego: wściekły krzyk pokolenia skazanego na bezsilność, krytyka powszechnie panującej głupoty. Debiut młodego pisarza określanego mianem: nowy Marek Hłasko.
3. *Koniec świata w Breslau* – Marka Krajewskiego: thriller psychologiczny, rozgrywający się w latach dwudziestych ubiegłego wieku, w mrocznych zaułkach Wrocławia.
4. *Pelagia i czarny mnich* – Borysa Akunina: mroźący krew w żyłach kryminał, w którym główną rolę gra sprytna mniszka Pelagia.
5. *Mistrz z Petersburga* – John M. Coetzee: najnowsza książka autora nagrody Nobla, będąca mroczną fantazją na temat życia Dostojewskiego.
6. *Jadąc do Babadag* – Andrzeja Stasiuka: książka przygodowa i podróżnicza, również w sensie duchowym. Powieść jest laureatką tegorocznej nagrody NIKE.

Autor: N. Sobczak

FOTOREPORTAŻ Z DZIAŁALNOŚCI WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ W KOŹMINKU

Uczestnicy zajęć w Warsztacie Terapii Zająciowej w Koźminku przebywali w roku 2005 min.: na wycieczce w Warszawie, Krakowie, we Wrocławskim ZOO, nad Morzem Bałtyckim, zwiedzili Fabrykę Bombek Choinkowych w Gnieźnie, byli w Zakopanem.

Oprócz wycieczek uczestniczyli w zawodach osób niepełnosprawnych w Wieruszowie i Przygodzicach. Ponadto brali udział w naszych imprezach gminnych: Dożynkach i Festynie Koźmineckim, a także przygotowali wspólnie z gminą stoisko promocyjne na Targach Rolniczo – Oгородniczych w Opatówku.

Wyjazd do Zakopanego
Fot. Archiwum WTZ

Wycieczka do Krakowa
Fot. Archiwum WTZ

Nad Bałtykiem
Fot. Archiwum WTZ

Leśny piknik
Fot. Archiwum WTZ

9 GRUDNIA 2005 – WIELKIE ŚWIĘTO PATRONA GIMNAZJUM W KOŹMINKU

Od roku 2000 prowadzone były w naszym gimnazjum działania mające na celu wybór patrona szkoły. Początkowo kandydatami były postacie związane z naszą miejscowością.

Uczniowie i nauczyciele poznawali ich życiorysy, przygotowywali i prowadzili kampanię informacyjną w środowisku. Publiczna prezentacja miała miejsce w listopadzie 2001 roku, choć szkoła i władze samorządowe były otwarte na inne, równie godne kandydatury. W tym czasie pojawiła się propozycja nadania szkole nazwy Noblistów Polskich, która szybko zyskała duże uznanie. Wszystkie zainteresowane strony zapoznały się wnikliwie z tą propozycją i okazało się, że jest ona najlepsza.

W lutym 2004 r. Rada Gminy Koźminek podjęła stosowną uchwałę, nadając Gimnazjum w Koźminku imię Noblistów Polskich.

10 grudnia 2004 roku miała miejsce w naszej miejscowości doniosła uroczystość. Gimnazjum zyskało Patrona i może szczycić się pełną nazwą **Gimnazjum w Koźminku im. Noblistów Polskich**. Na uroczystości obecni byli przedstawiciele władz samorządowych, oświatowych, uczniowie, rodzice, nauczyciele. Część artystyczna przygotowana przez uczniów gimnazjum była prezentacją sylwetek wielkich Polaków i ich osiągnięć.

Dziś w przededniu kolejnej wielkiej uroczystości obchodów **Dnia Patrona** szkoła znów skupia swą uwagę na tych wielkich Polakach, którzy są niejako jej wizytówką. Ten grudzień jest poświęcony laureatowi Literackiej Nagrody Nobla z roku 1905 – **Henrykowi Sienkiewiczowi**.

Uczniowie biorą udział w licznych konkursach tematycznych, przygotowują ciekawe prace na temat jego twórczości, rozwijają swe zdolności artystyczne, a tym samym lepiej poznają dokonania pisarza – jednego z patronów szkoły. Warto dodać, iż każda klasa wylosowała już utwór H. Sienkiewicza, którego interpretację zaprezentuje wszystkim zebrany na uroczystości podczas Dnia Patrona. Już niedługo więc możemy zapoznać się z nowym spojrzeniem na „Ogniem i

mieczem”, „Krzyżaków”, „Latarnika”, „W pustyni i w puszczy” czy „Rodzinę Połanieckich” i inne dzieła Wielkiego Polaka.

Miejmy nadzieję, że zapał, geniusz i upór w dążeniu do celu tych wybitnych postaci – Patronów Szkoły, a w tym roku twórcy „Quo vadis” posłużą młodzieży za wzór i wskaże drogę do równie spektakularnych sukcesów.

Autor: Ż. Marszałek - Trzebińska

DZIEŃ EDUKACJI W SZKOLE PODSTAWOWEJ W NOWYM NAKWASINIE

„Przepraszamy was za wszystko” – pod takim hasłem w dniu 13 października 2005 r. odbyła się uroczystość obchodów Dnia Edukacji Narodowej w Szkole Podstawowej w Nowym Nakwasinie.

W ciekawej scenerii, z pewną dozą humoru w przedstawianym spektaklu pt. „Obyś cudze dzieci uczył, czyli skąd wziął się nauczyciel na świecie?”, pod czujnym okiem pani Katarzyny Szydłowskiej i Karoliny Duleba, „aktorzy” wcielili się w postacie od początku stworzenia świata po czasy obecne.

Występ dzieci podczas Dnia Edukacji Narodowej
Fot. Ze zbioru SP w Nowym Nakwasinie

Uczniowie, w przedstawieniu, w wyśpiewanych piosenkach, wręczając symboliczne kwiaty uczcili święto nauczycieli i pracowników szkoły.

Na uroczystość zaproszeni zostali: Wójt Gminy Koźminek - pan Andrzej Miklas. Wizytator Kuratorium Oświaty w Kaliszu – pan Zbigniew Taranek, emerytowani nauczyciele i pracownicy szkoły.

Autor: K. Szydłowska

PROMOCJA AGROTURYSTYKI

Większość gospodarstw agroturystycznych nie jest w stanie samodzielnie wypromować swoich usług. Wymaga to specjalnych kwalifikacji i bardzo wysokich nakładów. Dlatego we wszystkich krajach Unii Europejskiej

promowaniem kwater wiejskich zajmują się profesjonalne stowarzyszenia agroturystyczne, organizacje rolnicze i turystyczne, które mogą liczyć na współpracę i pomoc finansową państwa i władz lokalnych.

W Anglii promocją wypoczynku na wsi zajmuje się między innymi "Biuro Wakacji na Farmie". Organizacja skupia ponad 1000 gospodarstw. Prowadzi szczegółowe badania rynkowe i rezerwację miejsc. Co roku wydaje ogólnokrajowy katalog ofert sprzedawany w kraju i za granicą.

W Niemczech każdy Land prezentuje swój region turystyczny, wydając katalogi lokalne. Pomagają w tym izby rolnicze, banki, poczta i ministerstwo rolnictwa.

Najstarszą organizacją zrzeszającą gospodarstwa agroturystyczne w Europie jest francuska Federacja "Gites de France". Pośredniczy ona w rezerwacji i sprzedaży miejsc noclegowych poprzez sieć biur we wszystkich francuskich gminach.

W Polsce promocją agroturystyki zajmują się między innymi Ośrodki Doradztwa Rolniczego. Popularyzują one agroturystykę wśród rolników i pomagają im w organizowaniu tej działalności. Pracownicy ODR-ów opracowują materiały prasowe, wydają regionalne katalogi, umieszczają oferty kwater na stronach internetowych.

Dużą rolę w rozpowszechnianiu wypoczynku na wsi odgrywają regionalne stowarzyszenia agroturystyczne skupione w Polskiej Federacji Turystyki Wiejskiej "Gospodarstwa Gościnne". Federacja prowadzi rejestrację i promocję gospodarstw agroturystycznych. Wydaje również katalog z ofertami z całej Polski.

Promowaniu agroturystyki służą również kiermasze, pikniki i targi agroturystyczne prezentujące najciekawsze miejsca wypoczynku w Polsce. Dużym zainteresowaniem cieszy się coroczny warszawski Jarmark Agroturystyczny - jeden z sześciu - organizowanych przez Ogólnokrajową Spółdzielnię Turystyczną "Gromada" z ofertami na różną kieszeń. Na Jarmark przyjeżdżają kwaterodawcy i ich stowarzyszenia agroturystyczne niemal ze wszystkich zakątków Polski. Odwiedzający stoiska mogą też poznać regionalną kulturę i zwyczaje, porozmawiać z właścicielami kwater, spróbować lokalnych smakołyków i wybrać dla swojej rodziny najlepsze miejsce na spędzenie wakacji.

Informacje dla rozpoczynających działalność agroturystyczną

Aby rozpocząć działalność agroturystyczną, należy: zgłosić się w Rejonowym oddziale Doradztwa Rolniczego i wypełnić deklarację agroturystyczną, przejść szkolenie z zakresu agroturystyki.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 19 listopada 1999 roku Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. 101 poz. 1178).

Podatek dochodowy:

Osoby prowadzące działalność agroturystyczną mają możliwość całkowitego zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych. Zwolnienie z podatku dotyczy dochodów z tytułu wynajmowania pokoi gościnnych przez osoby, które spełniają poniższe warunki: pokoje wynajmują osobom przebywającym na wypoczynku; oznacza to, że zwolnienie nie dotyczy wynajmowania pokoi na stałe, wynajmowania robotnikom sezonowym, podnajmowania mieszkań i innych tego typu sytuacji.

wynajmowane pokoje znajdują się w budynkach mieszkalnych. Nie podlegają zwolnieniu z podatku dochody uzyskane z wynajmowania domków turystycznych, a także pomieszczeń w budynkach adaptowanych na cele usługowe. Budynek ma charakter mieszkalny, jeżeli są w nim zameldowani stali mieszkańcy.

budynki mieszkalne są położone na terenach wiejskich, to znaczy poza granicami administracyjnymi, bez względu na to czy ich właściciele są rolnikami (przy czym nie ma znaczenia miejsce zamieszkania właścicieli, a jedynie miejsce położenia budynku.)

wynajmujący prowadzi gospodarstwo rolne, a budynki, w których wynajmowane są pokoje, należą do tego gospodarstwa.

liczba wynajmowanych pokoi nie przekracza pięciu. Do tej liczby zalicza się jedynie pokoje oddawane do wyłącznej dyspozycji gości, bez jadalni, bawialni, werandy itp. pomieszczeń.

Zwolnienie obejmuje także dochody uzyskane z tytułu wyżywienia gości mieszkających w wynajmowanych pokojach. Zwolnienie przysługuje każdemu, kto spełnia te warunki, nawet, jeżeli osiąga dodatkowe dochody z innego tytułu, na przykład działalności handlowej.

Świadczenie niektórych usług hotelarskich (w tym agroturystycznych), polegających na wynajmie pokoi gościnnych i domków turystycznych, w tym również takich usług połączonych z wydawaniem posiłków, może być **opodatkowane w sposób zryczałtowany**, jeśli łączna liczba pokoi, w tym w domkach turystycznych, nie przekracza dwunastu. Ryczałt w takim przypadku wynosi 3 % sumy osiąganych dochodów, bez względu na wysokość ponoszonych przy tym kosztów.

Obowiązki administracyjno sanitarne:

przepisy przeciwpożarowe i ochrony środowiska jak dla budynków mieszkalnych,

przepisy sanitarne – powyżej 20 posiłków wymagane jest spełnienie warunków takich jak dla zakładów żywienia zbiorowego, w tym badań na nosicielstwo chorób zakaźnych, odpowiedniej organizacji kuchni, wydawania posiłków, odbioru brudnych naczyń i przechowywania żywności.

Ubezpieczenia:

ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolnika z tytułu szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, dodatkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczenie od ognia budynków w gospodarstwie rolnym, uzupełnienie ubezpieczeń obowiązkowych od ognia, odrębne ubezpieczenia mienia.

Informacje zaczerpnięto ze strony www.agroturystyka.pl

ŚWIĄTECZNE OBYCZAJE

Choinka

Nie można dziś określić nawet w sposób przybliżony od kiedy iglaste drzewko zaczęto kojarzyć z obchodami świąt Bożego Narodzenia. Wiadomo natomiast, że w wielu kulturach i religiach drzewo, zwłaszcza iglaste jest symbolem życia, płodności, odradzania się i trwania.

Podejmowano wiele prób biblijnego uzasadnienia wprowadzenia do domów bożonarodzeniowego drzewka, jednak nie znaleziono nigdy bezpośrednich źródeł pisanych, do których można byłoby się odwołać.

Faktem jest, iż na jednym z miedziorytów z roku 1553, obok żłóbka widnieje drzewko jodłowe ozdobione gwiazdą i świeczkami. Następne lata potwierdzają występowanie choinki, nawet w mieszkaniach prywatnych w dniu obchodów Bożego Narodzenia. Zwyczaj ten stał się powszechnym w mieszczańskich rodzinach niemieckich, tyrolskich, austriackich promieniując stamtąd, zwłaszcza w wieku XIX, na pozostałe kraje europejskie i pozaeuropejskie. Ważne były, rzecz jasna, ozdoby choinkowe. Im również nadawano głębszy sens. I tak na szczycie drzewka zawieszano gwiazdę symbolizującą gwiazdę betlejemską, w zawieszanych jabłkach widziano echo biblijnego jabłka Adama i Ewy, papierowe łańcuchy rozpoznawano jako okowy zniewolenia grzechowego czy nawet politycznego (w okresie rozbiorów), Oświetlenie choinkowe miało wskazywać na Chrystusa, który przyszedł na świat jako „światło dla pogan”. Zaś żywe zielone drzewko miało symbolizować

Chrystusa — źródło wszelkiego życia. Warto o tym pamiętać strojąc swoje świąteczne drzewko. A ubiera się je dopiero w wieczór wigilijny. Aby jednak zapalić świeczki, trzeba poczekać na pojawienie się na niebie pierwszej gwiazdy.

Na wigilię Bożego Narodzenia niemal każda polska rodzina umieszcza w swoim mieszkaniu i dekoruje choinkę. Jest to jedna z najmłodszych tradycji wigilijnych.

Wieczera wigilijna

Tradycja rodzinnej, uroczystej wieczerzy jest dzisiaj bardzo mocno zakorzeniona w polskich domach. Obyczaj ten zauważono i zapisano już w XVII w., choć przypuszcza się, że był praktykowany już dużo wcześniej. Jego istotnym elementem jest zachowanie postu. Wieczereę poprzedza przygotowanie choinki, jak też domowej szopki. Pod białym obrusem kładzie się kilka kłosów siana (symbolika szopki betlejemskiej). Do stołu zasiada się po ukazaniu pierwszej gwiazdy na niebie. Uczestnicy kolacji dzielą się białym opłatkiem, składają życzenia, wybaczą wzajemne urazy. Przyjęło się pozostawienie wolnego nakrycia przy stole dla ewentualnego gościa lub też symbolicznie dla Chrystusa. Były i są różne przesady dotyczące ilości i zawartości

potraw wigilijnych. Najczęściej podaje się zupę rybną czy migdałową, barszcz, potem grzyby z kapustą, ryby gotowane lub pieczone (najczęściej karp w szarym sosie), kluski z makiem, kompot z suszonych owoców, itd. Na ogół przygotowuje się 7,9 względnie 12 potraw. We wschodnich regionach obowiązkowo podaje się kutię (gotowaną pszenicę lub jęczmień z miodem, orzechami i migdałami). Po skończonej wieczerzy śpiewa się kolędy i obdarowuje prezentami.

Prezenty gwiazdkowe

Powszechna praktyka wzajemnego obdarowywania się prezentami (zwłaszcza dzieci) związana była pierwotnie z kultem i życiorysem św. Mikołaja, biskupa diecezji Bari (Włochy) żyjącego w IV wieku. Jego niezwykła hojność, troska o biednych, stały się symbolem i uosobieniem miłości każdego bliźniego. Właśnie w okresie świąt bożonarodzeniowych znalazła swoje logiczne uzasadnienie i to już w średniowieczu. Dzisiejszą tradycję wręczania świątecznych prezentów zawdzięczamy Marcinowi Lutrowi, który w 1535 roku domagał się, aby protestanci zaniechali zwyczaju „św. Mikołaja”, a prezenty dawali swoim dzieciom jako dar samego „Dzieciątka Jezus”. Z czasem wszystkie kraje chrześcijańskie, także katolickie przyjęły tę praktykę. Jednakże ślad dawnej tradycji biskupa — św. Mikołaja nadal rozpoznajemy w postaci tzw. gwiazdora ubranego w szaty biskupie, z mitrą i pastorałem, względnie nazywanego wprost Santa Claus (kraje anglosaskie) czy Sinterklaas (Holandia). To on w wigilię Bożego Narodzenia przynosi nadal prezenty, to dzieci nadal ze swoją dziecięcą wiarą piszą do niego listy.

Świętowanie w innych krajach

Radość z Bożego Narodzenia przeżywają chrześcijanie nie tylko w naszym kraju, ale również w Afryce, Ameryce, Azji i Australii. Wszyscy wielbią Boga, który przyszedł na ziemię, aby zbawić ludzi.

Kolumbia

W Kolumbii Święta Bożego Narodzenia obchodzone są bardzo uroczysto, choć trochę inaczej niż w Polsce. Miejscowi chrześcijanie przygotowują się do nich dużo wcześniej.

Święto Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny - 8 grudnia - jest jak gdyby początkiem obchodów Świąt Bożego Narodzenia. Tego dnia ludzie uczestniczą we Mszy św., a wieczorem przed domami zapalają świece i wychodzą na ulice, wspólnie śpiewają i tańczą. Jest to wyraz ich wielkiej miłości i czci do Matki Bożej.

W tym szczególnym okresie również poszczególne domy - zarówno biedne jak i bogate - przypominają o nadchodzących Świętach. Przystrojone są kolorowymi lampkami, które nie gasną nawet we dzień. Układa się z nich najróżniejsze figury - dzwonki, gwiazdy i anioły. Niektóre z nich dochodzą do 30 metrów wysokości. Wielu ludzi przed swoimi domami ozdabia różnego rodzaju krzewy, podobnie jak my choinkę (w Kolumbii nie jest ona znana).

Dziewięć dni przed Bożym Narodzeniem rozpoczyna się uroczysta nowenna do Dzieciątka Jezus, która gromadzi licznych chrześcijan. Po każdym takim modlitewnym spotkaniu wszystkie dzieci otrzymują w prezencie specjalną potrawę z bakaliami - coś w rodzaju naszego budyniu - podawaną z małymi niesłodkimi pączkami.

W Kolumbii nie ma zwyczaju obdarowywania dzieci upominkami z okazji Świąt Bożego Narodzenia. Nie ma również wiecezery wigilijnej ani dzielenia się opłatkiem.

24 grudnia wierni uczestniczą w uroczystej wieczornej Mszy św., po której wspólnie świętują aż do rana. Może właśnie z tego powodu w dzień Bożego Narodzenia kościoły są prawie puste.

Filipiny

Na Filipinach już od listopada cały kraj przybiera odświętną szatę. Z palmowych liści i kwiatów robi się kolorowe girlandy, które przymocowuje się do okien i drzwi domów. Potem przychodzi czas śpiewania kolęd. Przez dziewięć dni przed Bożym Narodzeniem, wczesnym rankiem, dźwięk trąbki budzi mieszkańców miast i wsi, aby uczestniczyli w uroczystej Mszy św. Ostatnia Msza odprawiana jest w noc wigilijną, a po niej dzieci urządzają "żywą szopkę".

Kamerun

W Kamerunie Boże Narodzenie jest przede wszystkim świętem dzieci. W tym czasie mają one miesiąc wakacji po to, aby pomóc rodzicom przy zbiorach kawy i orzeszków arachidowych. Jednak dzień 24 grudnia jest ich świętem. Dzieci zbierają się przy ogniskach. Odmawiają modlitwę liturgiczną i czytają wyjątki z Pisma Świętego, a potem zaczynają się śpiewy i tańce, które trwają przez całą noc.

Boliwia

Indianie w Boliwii nazywają Boże Narodzenie "Świętem Dzieciątka Zbawiciela". Budują szopki i umieszczają w nich postacie ludzi i zwierząt. W dniu 24 grudnia rodziny wyruszają w pochodzie w stronę kościoła. Każdy niesie "swoje" Dzieciątko.

Po Mszy św. ustawiają się w długim szeregu i czekają na poświęcenie figurek. Kiedy już to nastąpi, wracają do swych domów przy dźwiękach muzyki. Śpiewają kolędę: "Ta noc jest najpiękniejsza i nie można podczas niej spać". Dlatego też śpiewy i tańce trwają aż do rana. Dla Indian nie ma święta bez rytmicznych tańców - jest to także forma ich modlitwy.

Meksyk

W Meksyku uroczystości Bożonarodzeniowe zaczynają się dziewięć dni wcześniej. Każdej nocy odbywa się procesja, która ma przypominać poszukiwanie przez Maryję i Józefa betlejemskiej gospody. Na przedzie procesji idzie dwoje ludzi, którzy wyobrażają Maryję i Józefa. Wierni, chodząc od domu do domu, śpiewają radosne pieśni. Ostatniego dnia w jednym z domów otwierają się drzwi i gościnni gospodarze zapraszają pielgrzymów do środka. W tym okresie odwiedza się

znajomych, wymieniając przy tym prezenty. Najwięcej radości mają wtedy dzieci. Specjalnie dla nich wieszka się przy suficie kolorowe kubeczki napelnione piaskiem lub mąką, a wśród nich jeden z niespodzianką. Dzieci odgadują, w którym kubeczku ukryty jest prezent.

Malawi

W Malawi, tam gdzie jeszcze nie znają kalendarza, i tak wszyscy wiedzą, kiedy przypada Boże Narodzenie. Nawet gdyby rok był nieurodzajny, to jednak w tym dniu przygotowuje się wyjątkowe potrawy na wspólny posiłek. Ludzie schodzą się do kościoła nawet z odległości 100 kilometrów (w tym kraju jest bardzo mało kościołów) i składają małemu Jezusowi swe skromne dary: jajko, trochę ziarna, czasem drobną monetę czy ozdobną szpilkę.

Życzenia

Już w czasach rzymskich powszechnym zwyczajem było, by w dni Nowego Roku składać życzenia szczęścia urzędnikom i znakomitym osobistościom. Także dzisiaj składamy sobie życzenia „Radosnych i błogosławionych świąt Bożego Narodzenia”, „Szczęśliwego Nowego Roku” albo „Bożego błogosławieństwa w Nowym Roku”. Życzymy sobie wzajemnie dobra. Niemieckie słowo „zyczyć” zaczerpnięte jest ze słownictwa militarne albo pochodzi od czynności poszukiwania pokarmów i oznacza: wędrować, „tułać się, dotykać, poszukiwać czegoś lub dążyć do j czegoś, zdobywać coś, wygrywać. Wędrujemy, żeby znaleźć coś, czego potrzebujemy do życia. Dążymy do czegoś, ufamy, że zwyciężymy, że nasze życie się powiedzie. Odnajdziemy to w każdym życzeniu. „Zyczyć” ma też związek z miłować, kochać, lubić. Życzenie więc czegoś innej osobie jest wyrazem przyjaźni, znakiem, że tę osobę się lubi.

Życząc czegoś innym, posługujemy się zazwyczaj uładowanymi zwrotami. Ukrywamy się za banalnymi sformułowaniami. Byłoby sensowne, by wczuć się w każdego, komu składamy życzenia. Czego potrzebuje, żeby jego życie się powiodło? Co działa dobrze na niego? Za czym tęskni? Wtedy nasze życzenia byłyby prawdziwym wyrazem przyjaźni. Może tym razem spróbujesz, by w Nowy Rok nie używać tylko starych zwrotów. Zastanów się, co jest najgłębszym życzeniem dla Twego przyjaciela i znajomego. A wtenczas Twoje życzenie dotrze serca człowieka. Będzie to coś więcej niż wyraz grzeczności. W życzeniu tym wyrazi się Twoja miłość, która może odmienić życie innych, z ich życzeniami i z ich nadziejami.

Szopka

Tradycję budowania szopek zawdzięczamy świętemu Franciszkowi z Asyżu, autorowi szopki w Greccio 1223 roku. Plastikzne przedstawianie motywów Bożego Narodzenia należy do bardzo popularnych i wdzięcznych obrazów, stanowiących element kultury europejskiej. Umieszczone w kościołach czy domach sceny narodzenia plasują się pomiędzy sztuką oficjalną a sztuką ludową.

Postacie szopkowe mają bogatą i różnorodną symbolikę. Matka Boska na przykład jest przedstawiana zwykle jako kobieta młoda, przyodziana w czerwoną szatę i błękitny płaszcz. Błękit i biel zarezerwowane są dla Niepokalanej Dziewicy. D. Forstner w *Świecie symboliki chrześcijańskiej* wyjaśnia, iż od XV wieku Matka Boska przedstawiana jest w jasnoniebieskim bądź niebieskim płaszczu. Dawniej ubierano figurę Matki Jezusa w ciemnoczerwoną lub ciemnoniebieską purpurę, barwy oznaczające królewską godność Bogurodzicy. Kolor niebieski — kolor firmamentu — podziela symboliczne znaczenie z purpurą i bielą (oznaczają nieskazitelność, czystość).

Adorujący Jezusa nierzadko mają złożone dłonie. Ten sposób składania rąk wywodzi się z germańskiej formy oddawania czci. Jednak obecność Jezusa powoduje, że ów gest oznacza również postawę modlitewną, sugeruje wyrastanie dłoni z serca i obejmowanie całego człowieka z jego intencjami, zanoszonymi do Boga.

Święty Józef od XV stulecia jest ukazany w sztuce jako człowiek starszy, brodaty. W późnym średniowieczu nosi strój mieszczański-rzemieślniczy. Do jego atrybutów, oprócz kwitnącej laski, należą: laska wędrowną, narzędzia ciesielskie oraz lilia, jako symbol dziewictwa. Często widać w jego ręku latarnię, służącą oświetlaniu szopy.

Osoby adorujące Dzieciątka na ogół utrwalone są w postawie klęczącej. Warto dodać, że klęczenie, przyklękanie to postawy wywodzące się z formy padnięcia na twarz, leżenia krzyżem.

W postaciach Trzech Królów można dopatrywać się astrologów z Arabii, o czym świadczą dary arabskiego pochodzenia. Od IX wieku Mędrcom nadano imiona — Kacper, Melchior i Baltazar, zaś od XII stulecia Kacper wyróżnia się ciemną karnacją. Świat katolicki uważa Trzech Królów za patronów podróżnych. M. Bocian w *Leksykonie postaci biblijnych* wskazuje na błogosławieństwo związane z ich imionami. Świadczą o tym nazwy zajazdów („Pod Trzema Królami”, „Pod Murzynem”).

Doniosłe znaczenie posiadają dary złożone Dzieciątka. Złoto jest darem królewskim, kadzidło darem boskim, a mirra darem podkreślającym śmiertelność. Dopiero legenda z VI wieku opisuje postacie nietypowych wędrowców, jako perskich kapłanów-królów. W średniowieczu Trzej Królowie reprezentowali etapy życia ludzkiego — młodość, dojrzałość i starość, a od XV wieku — części świata.

Kolędy

Wyraz kolęda pochodzi od łacińskiego słowa „calendae”, oznaczające pierwszy dzień miesiąca. W starożytnym Rzymie uroczyste obchodzono szczególnie calendae styczniowe, kiedy to konsulowie prawnie obejmowali swój urząd w całym imperium rzymskim. Przy

reformie kalendarza (46 r. przed naszą erą), zadekretowanym przez Cezara Juliusza (stąd „kalendarz juliański”) potwierdzono 1 stycznia jako początek roku administracyjnego. W Rzymie obchodzono to bardzo uroczyste. Odwiedzano się, obdarowywano podarkami, śpiewano okolicznościowe pieśni. Wraz z przyjęciem chrześcijaństwa zwyczaj ten stopniowo powiązano z początkiem rachuby nowego czasu „nowej ery”, czyli narodzin Chrystusa. Kolęda w Polsce oznacza przede wszystkim pieśń religijną, związaną tematycznie z narodzinami Chrystusa. Najstarsza polska kolęda „Zdrów bądź królu anielski” pochodzi z 1424 roku, choć sam termin kolęda utrwalił się dopiero w XVII w. W okresie tym powstawało wiele pastorałek i kolęd. Inne śpiewali zakonnicy, inne arystokracja, mieli też swoje kolędy kupcy i pozostałe stany. Tłumaczono je z łaciny czy z języków krajów sąsiedzkich. Jakkolwiek większość kolęd powstała w łonie kościoła katolickiego, nie brak jednakże kolęd luteranckich, kalwińskich czy husyckich. Kolędy są zjawiskiem kulturowym, zwłaszcza w Polsce, gdzie ilość znanych i opisanych kolęd osiąga liczbę ponad pół tysiąca.

Pomimo swej prostoty, kolędy są utworami o niezaprzeczalnych walorach artystycznych, tak poetyckich jak muzycznych, posiadającymi wewnętrzną moc, która pozwoliła im przetrwać stulecia i zachować swą aktualność do dziś. Stanowią one bez wątpienia najbardziej lubianą i najchętniej śpiewaną grupę pieśni religijnych. W okresie Bożego Narodzenia śpiewane są w kościołach podczas liturgii, wypełniają programy bożonarodzeniowych i noworocznych koncertów, śpiewane są przy choince w gronie rodzinnym, towarzyszą tradycyjnej wieczerzy wigilijnej.

Początkowo, w tym również na ziemiach polskich, popularna była „jodłka”, czyli wierzchołek sosny, jodły lub skwierka zawieszony u pułapu. Drzewko to miało chronić dom i jego mieszkańców od złych mocy. Choinka w obecnej formie przyjęła się w Polsce dopiero w XVIII w. i zwyczaj ten przeniósł się z Niemiec. Za czasów pruskich, tj. w latach 1795-1806, przyjęto od Niemców zwyczaj w Wigilie Bożego Narodzenia ubierania dla dzieci sosenki lub jodełki orzechami, cukierkami, jabłuszkami i mnóstwem świeczek woskowych. Kościół był początkowo niechętny temu zwyczajowi, lecz szybko nadał choince chrześcijańską symbolikę biblijnego drzewa wiadomości dobra i zła pod którym rozpoczęła się historia ludzkości. Choinkę wnosi się do domu w dniu, w którym wspominamy pierwszych ludzi - Adama i Ewę. Na choince nie może zabraknąć jabłek, bo właśnie te owoce były na owym biblijnym drzewie, a ponadto jabłko symbolizuje zdrowie. iglastych gałązek wiją się łańcuchy, lekkie, słomkowe i bibułkowe, są pamiątką po wężu-kusicielu. Gwiazda na szczycie symbolizuje gwiazdę betlejemską, która wiodła Trzech Królów do Dzieciątka Jezus. Świeczki na gałązkach to jak okrychy ognia, który dawniej płonął w izbie przez całą noc wigilijną, aby przychodzące na ten czas dusze przodków mogły się ogrzać. Choinki ubierano także w piernikowe figurki ludzi i zwierząt, lukrowane kolorowo, posypane makiem, szczególnie okazałe prezentowała się postać Św. Mikołaja. Tak ustrojona choinka stała w domu do Trzech Królów. W wielu rejonach Polski zwyczaj ubierania choinki zadomowił się dopiero na początku XX wieku. Obecnie dzięki technice wystrój choinek znacznie odbiega od dawnych prostych ozdób i palących się świeczek.

Opłatek

Najważniejszym i najbardziej wzruszającym momentem było i jest dzielenie się poświęconym opłatkiem. Staropolskie opłatki były różnokolorowe i bardzo ozdobne. Dziś opłatki są białe i ozdobnie wytłaczane. Nazwa opłatek pochodzi od łacińskiego słowa oblatum czyli dar ofiarny. Dawniej człowiek składał ofiary nieznanym siłom - wodzie, piorunom, wiatrom, trzęsieniom ziemi, by ustrzec się od tego wszystkiego, co mogło mu zagrażać. Praktyka pieczenia chleba praśnego, nie kwaszonego, takiego, jakiego używał Pan Jezus przy Ostatniej Wieczerzy, pochodziła z czasów biblijnych, od Mojżesza i zachowała się w Kościele do dziś, choć obecnie ten chleb ma inny wygląd, jest bielszy, cieńszy i delikatniejszy. Opłatki, jakie my dziś znamy (nebula - mgiełka) pierwsi zaczęli wypiekać zakonnicy z klasztoru benedyktyńskiego we Francji. Stamtąd zwyczaj ten rozpowszechnił się na całą Europę i wraz z chrześcijaństwem przybył także do Polski. Opłatek używany był jednak wyłącznie do Mszy św. i do konsekracji komunikantów dla wiernych. Dopiero od XV wieku stał się bardziej popularny, kiedy nastąpił jego masowy wypiek. Był przekąską do wina, środkiem do pieczętowania listów, smarowany miodem był przysmakiem dzieci.

Dzisiaj jest to już wyłącznie polski zwyczaj, którego najważniejszym przesłaniem jest pojednanie. Dzieląc się opłatkiem składamy sobie życzenia dobra wszelakiego, zapominamy o urazach, wybaczymy winy.

KRÓTKA STATYSTYKA

W okresie od stycznia do grudnia 2005 roku na terenie gminy Koźminek:

- urodziło się łącznie 72 dzieci, z tego 32 chłopców i 40 dziewczynek,
- zmarło łącznie 62 osób, w tym 31 mężczyzn i 31 kobiet,
- jednocześnie w tym samym okresie 77 osób z terenu naszej gminy wstąpiło w związek małżeński.

TO JUŻ SIÓDME PASOWANIE W GIMNAZJUM

Uroczystość pasowania uczniów klas pierwszych na gimnazjalistów to już tradycja Gimnazjum im. Noblistów Polskich w Koźminku. W tym roku na to wydarzenie z niecierpliwością oczekiwało 92 nowych uczniów tej szkoły. I oni i ich rodzice zdawali sobie sprawę z tego, że otwiera się przed nimi nowy etap kształcenia, przygoda i okazja na zdobycie nowych doświadczeń.

Ta wyjątkowa uroczystość rozpoczęła się 27.10.2005 r. o godzinie 11.00. Tradycyjnie już do sali OSP w Koźminku przybyli zaproszeni goście: władze samorządowe, oświatowe, Rada Rodziców oraz dyrektorzy szkół naszej gminy. Nie zabrakło też nauczycieli i uczniów gimnazjum, którzy bacznie obserwowali poczynania nowych kolegów.

Nad uroczystością czuwała pani dyrektor gimnazjum mgr inż. I. Chojnacka Adamus. Skierowała ona

wiele ciepłych słów pod adresem pierwszoklasistów, dokonała ceremonii pasowania na ucznia gimnazjum oraz poprowadziła uroczyste ślubowanie na sztandar szkoły.

Po zrealizowaniu wszystkich stałych już elementów pasowania, będących tradycją szkoły, uczniowie klas pierwszych zaprezentowali zebranym część artystyczną przygotowaną pod kierunkiem wychowawców: p. Ż. Marszałek - Trzebińskiej, p. B. Szamańskiej, p. I. Chojnackiej - Adamus, p. J. Mruk - Jaźwieckiej oraz p. K. Sokół. Muzyczne uroczystości wspierał M. Bielawski i M. Antczak. Uczniowie często odwoływali się do mądrości, wiedzy i nauki. Następnie po tradycyjnym już posypaniu symbolicznego progu gimnazjum, uroczystość przekroczyli go, stając się tym samym pełnoprawnymi członkami Gimnazjum im. Noblistów Polskich w Koźminku.

Mniej oficjalnym, kolejnym punktem programu był wspólny poczęstunek, którym uczniowie klas pierwszych i ich rodzice podjęli wszystkich gości uczestniczących w ich pasowaniu. Po tym słodkim akcencie odbyła się dyskoteka dla wszystkich uczniów Gimnazjum.

To już siódme Uroczyste Pasowanie na ucznia gimnazjum. Warto przypomnieć, iż uczestnicy pierwszej takiej imprezy są już osobami dorosłymi, szczęśliwymi posiadaczami świadectw dojrzałości.

Kolejna taka ważna uroczystość, która z pewnością pozostanie w pamięci, już za rok.

Autor: Ż. Trzebińska - Marszałek

CIEKAWOSTKI

Co 8. mieszkaniec Francji nie umie czytać i pisać

Jedna ósma mieszkańców Francji nie umie czytać i pisać - poinformował paryski urząd statystyczny INSEE. Przebadano 10 tysięcy osób. Z przeprowadzonego sondażu wynika, że analfabeci stanowią dziewięć procent populacji. Wielu ankietowanych wstydziło się przyznać do problemów z czytaniem i pisanem. 14 proc. mężczyzn i 8 proc. kobiet nie potrafi czytać i pisać. W przypadku umiejętności liczenia jest odwrotnie, tylko 8 proc. mężczyzn nie umie liczyć i aż 11 proc. kobiet. Z badania wynika, że z czytaniem i pisanem lepiej radzi sobie młodsza część populacji Francji. I tak, ma z nim poważne problemy tylko 7 proc. dorosłych poniżej 30 roku życia, natomiast aż 22 proc. ankietowanych w przedziale wieku 60 - 65 lat. Analfabetyzm utrudnia znalezienie pracy, prawie 1/3 analfabetów jest bezrobotna - wskazują autorzy opracowania.

Mózgi kłamców i prawdomównych różnią się od siebie

Naukowcy amerykańscy odkryli różnice w budowie mózgow osób prawdomównych i kłamców. Badacze z Uniwersytetu Południowej Kalifornii stwierdzili, że notoryczni kłamcy mają swoich mózgow aż do 26 proc. więcej substancji białej odpowiedzialnej za przekazywanie informacji do substancji szarej. Zdaniem badaczy, właśnie obfitość tkanek "łączeniowych" może wyjaśniać, dlaczego niektóre osoby są wręcz "urodzonymi kłamcami".

Szwecja: Myśliwy znokautowany gęsią

Pewien szwedzki myśliwy stracił przytomność, uderzony w głowę... dziką gęsią, spadającą po celnym

strzale jego syna - informuje agencja TT. "Chyba chciała się zemścić" - powiedział myśliwy Ulf Ilback lokalnej gazecie "Extra Ostergotland". Pechowy myśliwy spędził dwa dni w łóżku. Gęś spadła mu na głowę z wysokości ok. 20 metrów. Waga tych ptaków dochodzi do sześciu kilogramów.

Brytyjczycy najwięcej kradną w sklepach

Brytyjczycy kradną w sklepach więcej niż inni Europejczycy - głosi raport organizacji Centre for Retail Research z siedzibą w Wielkiej Brytanii. W zeszłym roku z brytyjskich sklepów skradziono towary wartości 3,58 mld funtów szterlingów, co stanowiło 1,59 proc. obrotów handlu detalicznego Wielkiej Brytanii. Co kradnie się najczęściej? Z raporty wynika, że przede wszystkim ostrza maszynek do golenia, a następnie alkohole i kosmetyki. Drugie miejsce na liście krajów europejskich, szczególnie dotkniętych plagą kradzieży w sklepach zajmuje Finlandia, a trzecie - Grecja. Natomiast najlepsza pod tym względem jest sytuacja w Szwajcarii, gdzie wartość towarów, kradzionych co roku w sklepach osiąga zaledwie 0,89 proc. obrotów handlu detalicznego.

W sumie Europejczycy ukradli w zeszłym roku ze sklepów towary wartości 30,8 mld euro. "Tylko" 48 procent sklepowych kradzieży dokonują klienci; 29 proc. przypada na personel, a 7 proc. na dostawców. Raport sporządzono na podstawie ankiety, przeprowadzonej w 423 sklepach detalicznych w 24 krajach europejskich.

Załoga samolotu okłamała obsługę lotniska w Peru

Załoga pewnego samolotu okłamała obsługę małego lotniska w Peru prosząc o możliwość awaryjnego lądowania z powodu braku paliwa, podczas gdy w rzeczywistości podróżujący samolotem kibice chcieli po prostu zdążyć na mecz piłkarski. Samolot wiozący 300 fanów futbolu z Gambii miał wylądować w Limie, jednak kiedy kibice uświadomili sobie, że z powodu opóźnienia mogą nie zdążyć na mecz, nakłonili kapitana do awaryjnego lądowania w północnym mieście Piura, gdzie odbywał się mecz.

Zdała egzamin na prawo jazdy za 38. razem

Pewna młoda Belgijka zdała w końcu egzamin ze znajomości przepisów ruchu drogowego. Sukces osiągnęła po 37 nieudanych podejściach, a że każda próba kosztuje 15 euro, zapłaciła łącznie 570 euro. Ten swoisty rekord odnotowały belgijskie media. Statystycznie rzecz biorąc, teoretyczny egzamin na prawo jazdy nie jest dla Belgów trudny - 57 proc. kandydatów na kierowców zdaje go za pierwszym podejściem, 25 proc. - za drugim, reszta zwykle osiąga sukces za trzecim razem.

Dolary już nie będą zielone

Nadchodzi kres zieleni amerykańskiej waluty; od początku przyszłego roku dolary nie będą już miały swojej tradycyjnej barwy, lecz zostaną wzbogacone o nowe kolory - cytuje "International Herald Tribune" kanadyjski dziennik "Toronto Star". "Toronto Star" podaje, że banknotem według nowego projektu, który na początku 2006 roku wejdzie do obiegu, będzie dziesięciodolarówka; na niej do zielonego koloru zostanie dodany żółty, pomarańczowy i czerwony.

Natomiast projekt banknotu 100 - dolarowego zostanie zmieniony w 2007 roku, lecz jeszcze nie wiadomo, jakie nowe barwy na nim się pojawią.

Kolumbia: Rum zamiast emerytur

Emerytowanym pracownikom gorzelni-bankruta w Kolumbii zaległe emerytury zostaną wypłacone w... rumie. Jak podaje AFP, na to rozwiązanie wpadli sami emeryci, którzy zamierzają alkohol później rozprowadzać. Spółka Industria Licorera de Bolivar uważa, że powinno wystarczyć jej środków na rozliczenie się ze swoimi byłymi pracownikami, choć w sumie winna im jest równowartość około 4 milionów dolarów.

Na ulicach miasta Cartagena na północy Kolumbii już teraz można spotkać emerytów, którzy oferują 2 butelki rumu w cenie jednej.

Naukowcy próbują naśladować naturę

Wiele stworzeń żyjących na ziemi przypomina perfekcyjne maszyny wojenne. Niezwykle sprawnie działają w powietrzu, potrafią ukryć się w każdym terenie, bezbłędnie lokalizują i likwidują ofiary.

Pająk - żaden materiał wytworzony w świecie natury lub przez człowieka nie ma takiej wytrzymałości jak pajęczyna. Niektóre rodzaje nici pajęczych mogą pochłoniąć 20-krotnie większą energię niż stal, nie pękając przy tym. To dzięki temu pająk łapie muchy, a kamizelka utkana z jego nici mogłaby zatrzymać pocisk.

Chrząszcz przyplaszczek - potrafi on wykryć pożar lasu z odległości ponad 11 km. Lot tego chrząszcza w kierunku ognia ma swoje uzasadnienie - owad ten składa jaja w spalonym drewnie, gdyż tylko tam mogą się rozwijać jego larwy. Być może posługuje on za wzór do skonstruowania ultranowoczesnego detektora.

Motyl - niektóre z nich m.in. morfidy mają skrzydła pokryte tysiącem przezroczystych łusek. Każda z nich odbija od 85 do 90 proc. światła, które ją oświetla. W efekcie morfidy zmieniają ubarwienie niczym kameleon, upodabniając się stale do otoczenia. Jeśli naukowcom uda się „podrobić” technikę morfidów, czeka nas rewolucja. Samoloty, czołgi i żołnierze będą mogli wkrótce nosić czapki niewidki.

Delfiny

Już w 66 r. n. e. grecki filozof Plutarch napisał, że zwierzęta te potrafią obdarzyć „niesamolubną przyjaźnią”, ratują rozbitków, holują statki przez cieśniny, odganiają rekiny od szalup i tratw. Ssaki te, chociaż żyją w wodzie, są do nas bardzo podobne. Ich mózg ma strukturę zbliżoną do naszego, pod względem inteligencji zajmują drugie miejsce na ziemi – zaraz po człowieku.

W latach 70. XX wieku naukowcy odkryli zbawienny wpływ tych ssaków na system nerwowy człowieka. Amerykańska psycholog Betsy Smith stworzyła wtedy program terapii dla dzieci autystycznych, które zakwalifikowano jako przypadki beznadziejne. Delfiny potrafiły nawiązać z nimi kontakt i okazały się bardzo pomocne w ich leczeniu.

Hipopotam

Hipopotam nilowy to jeden z najcięższych ssaków lądowych (waży ok. 3,5 tony), spędza większą część życia (przeciętnie 18 godzin dziennie) w wodzie. Mówi się, że

„pocą się krwią”. To nieprawda! Ich ciała wydzielają gęstą, na różowo zabarwioną substancję, która zabezpiecza przed nadmierną utratą wody.

Hipopotamy są dla siebie niezwykle groźnymi przeciwnikami. Wyposażone w potężne zębiska mogą śmiertelnie zranić przeciwnika. Górne kły mają co prawda długość do 23 cm, za to dolne sięgają 70 cm i ważą do 30 kg!

Od zagłady uratowało hipopotamy założenie rezerwatów przyrody oraz fakt, że dobrze znoszą niewolę i rozmnażają się w zoo, trzeba im wybudować tylko olbrzymi basen.

ZŁOTE MYŚLI

„Prawdziwe poczucie humoru wypływa bardziej z serca niż z umysłu; jego esencją jest miłość. Nie wywołuje hałaśliwego śmiechu, ale uśmiech, który jest rzeczą o wiele głębszą.” (T. Carlyle)

„Bardzo wyszukane poczucie humoru jest zawsze dobroczynne. Proste i łatwe jest złowrogie.” (S. Leacock)

„Poczucie humoru pokazuje poważną stronę rzeczy głupich oraz głupią rzeczy poważnych.” (A. Cantoni)

„Sens poczucia humoru nie czyni nas szczęśliwszymi, ale jest rekompensatą za to, że tacy nie jesteśmy.” (Św. Galluzzo de Bertoni)

„Humorysta jest dzieckiem, które śpiewa przechodząc przez ciemne pokoje, aby przed samym sobą ukryć swój strach.” (Pitigrilli)

„Mądry rodzic pozwala dzieciom popełniać błędy. Dobrze, aby od czasu do czasu poparzył sobie palce.” (Gandhi)

„Nieszczęsny jest ten, kto czyni się surowym cenzorem błędów swoich rodziców. Gdzie zaczniemy praktykować miłość, jeżeli nie uda nam się to z naszym ojcem i matką? Wymaganie od nich w zamian za szacunek, aby byli doskonałością człowieczeństwa, jest pychą i niesprawiedliwością.” (. Perlico)

„W domu zachowujcie się łagodnie tak w stosunku do krewnych jak i podwładnych – często ci, którzy są aniołami na zewnątrz, w domu okazują się diabłami.” (Św. Franciszek Saelzy)

„Fabryk, która wytwarza najważniejszy produkt jest rodzina.” (C. W.)

„Im więcej jeździe po tym świecie, tym bardziej jestem skłonny uwierzyć, że rodzina pozostaje jedyną rzeczą, która liczy się w tym życiu.” (A. Tocqueville)

„Każda praca ma swoją godność jak i swoją użyteczność; najpiękniejszy pachnący chleb, najmiłsza wygoda to takie, które zyskujemy własnym potem.” (C. Cantu)

„Pracujemy jedynie dla dóbr materialnych, budujemy sobie sami nasze więzienie. Zamykamy się samotni z naszą monetą z popiołu, która nie przynosi niczego, co warto byłoby przeżyć.” (A. de Saint-Exupery)

„Pracuj, jakbyś nigdy miał nie umrzeć, módl się i działaj, jakbyś miał umrzeć natychmiast.” (G. Korsarz)

„Kiedy praca nasącza ubrania pokornych, popatrz wokół, a zobaczysz, że aniołowie zbierają krople potu tak, jakby zbierali brylanty.” (Dom Helder Camara)

„Nie spodziewaj się nic po człowieku, jeżeli pracuje na swoje życie, a nie na swoją wieczność.” (A. de Saint-Exupery)

„Praca jest ceną, którą płacimy za przywilaj życia.” (Elżbieta I Angielska)

„Człowiek w pracy się realizuje, uzupełnia, a jednocześnie wyraża, realizuje i uzupełnia stworzenie.” (C. Carretto)

„To, co jest bardziej zakazane, człowiek bardziej pożąda.” (L. Ariosto)

„Żadna rzecz nie jest bardziej upragniona od tej, która jest niemożliwa lub bardzo trudna do osiągnięcia.” (G. Boccaccio)

„Pragnąłem tego wszystkiego, co mogło sprawić, abym cieszył się życiem i życie zostało dane mi, abym mógł cieszyć się wszystkim.” (Nieznany żołnierz)

„Nasze pragnienie gardzi i zaniedbuje to, co już mamy, aby biec za tym, czego jeszcze nie mamy.” (M. Montaigne)

„Ten, kto kocha prawdę, jest lepszy od tego, kto ją zna; ten kto znajduje prostą drogę, jest lepszy od tego, kto ją kocha.” (Konfucjusz)

„Mamy prawdę w sercu i ona daje światło duszy, radość życiu, każdy zryw ku dobru.” (Jan XXIII)

„Z darów danych człowiekowi przez Boga dwa są największe: iść za prawdą i czynić dobrze innym, ponieważ w tym śmiertelnicy stają się prawie podobni do Boga.” (Pitagoras)

„Potrzeba wielkiego serca i ducha, aby docenić szczerłość, kiedy rani lub aby ją praktykować bez obrazy.” (Vauvenargues)

„Zazwyczaj ci, którzy zbyt wiele przebaczą samym sobie, są surowi dla innych.” (Św. Franciszek Salezy)

„Zawsze przebaczaj innym, nigdy sobie.” (Seneka)

„Próżne jest przebaczenie jeśli nie potrafisz zapomnieć.” (Przysłowie)

„Kiedy się mścisz stawiasz się na tym samym poziomie co twój wróg; zapominając o obrazie, stajesz ponad.” (Bacon)

„Zawsze przebacжай swoim wrogom: nic bardziej ich nie zaboli.” (O. Wilde)

„Najlepszym sposobem zemścić się za obelgę jest nie zachowywać się tak, jak ten, kto ją wypowiedział.” (Marek Aureliusz)

„Byłby na świecie o wiele mniej zła, gdyby zło nie mogło występować pod przykrywką dobra.” (M. von Ebner-Eschenbach)

„Aby zatriumfowało zło, wystarczy, aby dobrzy nic nie robili.” (E. Burke)

„Już wielkim złem jest nie czynić żadnego dobra.” (Św. Franciszek Salezy)

„Nie jest największym zwycięstwem stoczyć sto bitew i wygrać je wszystkie. Wielkim zwycięstwem jest sprawić, aby twój wróg poddał się bez walki.” (Sun Tzu)

„Pan Bóg jest wyrafinowany, ale nie złośliwy”. (Albert Einstein)

„Mylić się jest rzeczą ludzką” (Seneka)

TABLICE Z OFERTAMI PRACY

W Koźminku przy posterunku Policji znajduje się tablica z ofertami pracy z Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu.

Z uwagi na to że bezrobotni z terenu naszej gminy przychodzą do Powiatowego Urzędu Pracy (obecnie klub AA w Koźminku) co dwa miesiące, utrudnia to dostęp do bieżących ofert pracy (dojazd do Kalisza kosztuje), po rozmowie z Wójtem Andrzejem Miklasem i przy jego gorącym poparciu postanowiono przybliżyć i udostępnić ogłoszenia o pracy z PUP w Kaliszu, na miejscu w Koźminku.

Oferty pracy są co tydzień aktualizowane, w razie zainteresowania daną ofertą należy zadzwonić do PUP i podać nr kodu zapisanego na ogłoszeniu w celu otrzymania bliższych informacji o danej ofercie.

WIGILIA KÓŁ GOSPODYŃ Z TERENU GMINY KOŹMINEK

W dniu 2 grudnia 2005 roku na Sali OSP w Koźminku odbyło się spotkanie opłatkowe pań z koźmineckich kół gospodyń wiejskich.

Uroczystość została przygotowana wspólnie przez Urząd Gminy w Koźminku, Dom Kultury w Koźminku oraz Koła Gospodyń Wiejskich. Na uroczystości z piękną inscenizacją jasełkową wystąpiły dzieci ze szkoły podstawowej w Nowym Nakwasicie (dzieci przygotowały

panie Alina Matysiak, Karolina Duleba oraz Katarzyna Szydłowska).

Wójt Gminy składa wszystkim życzenia
Fot. M. Kaczmarek

Na uroczystość przybyło około 140 pań z KGW oraz zaproszeni goście Wójt Gminy Koźminek, Przewodniczący Rady Gminy Koźminek oraz Ksiądz Proboszcz Zenon Dereszowski.

Dzieci w inscenizacji wigilijnej
Fot. M. Kaczmarek

Wśród miłej świątecznej atmosfery wszyscy połamali się opłatkiem, a następnie spożyli tradycyjne wigilijne potrawy. Posłuchano kolęd w wykonaniu zespołu ludowego „Koźminianki”, któremu akompaniował pan Mirosław Bruż.

WYDAWCA: Urząd Gminy Koźminek, ul. Kościuszki 7, 62-840 Koźminek
SKŁAD REDAKCJI: Mariusz Kaczmarek, Eugeniusz Wypyszyński,
Karolina Kaźmierczak, Damian Buchnajzer.
E-MAIL: media@kozminek.pl, **TEL.** 062 76-37-026